

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА опалення, вентиляції та якості повітряного середовища
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

» жовтень 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасне обладнання систем опалення, вентиляції та кондиціонування

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-наукова програма «Теплогазопостачання, вентиляція і кондиціонування»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь магістр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник Колесник Інна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Сучасне обладнання систем опалення, вентиляції та кондиціонування» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітнім ступенем «Магістр» галузі знань 19 «Будівництво та архітектура» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» за освітньо-науковою програмою «Теплогазопостачання, вентиляція і кондиціонування». Ця дисципліна належить до циклу професійної підготовки, варіативною навчальною дисципліною.

Викладено пристрої і принцип дії різних систем опалення, вентиляції та кондиціонування будівель. Розглянуті характеристики, прийоми конструювання, методи розрахунку і способи регулювання сучасних систем центрального та місцевого опалення, а також систем вентиляції та кондиціонування. Проаналізовано шляхи вдосконалення цих систем і економії енергії при їх експлуатації в будівлях.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			III	
Всього годин за навчальним планом, з них:	105	3,5	105	
Аудиторні заняття, у т.ч:	38		38	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	8		8	

Самостійна робота, у т.ч:	67		37	
підготовка до аудиторних занять	10		10	
підготовка до контрольних заходів	10		10	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	17		17	
підготовка до екзамену	30	1	30	
Форма підсумкового контролю			Екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – оволодіння загальними основами створення пасивних будинків, в тому числі особливостями конструювання їх пасивних (тепловий контур) і активних (опалення, вентиляція, теплопостачання) систем забезпечення параметрів мікроклімату, а також електропостачання з застосуванням сучасного обладнання, що використовує відновлювальні джерела енергії: повітроелектрогенератори, фотоелементи, сонячні колектори, теплові насоси.

Завдання дисципліни – набуття теоретичних знань і практичних навичок для розрахунків і конструювання пасивних (тепловий контур) і активних (опалення, вентиляція, теплопостачання) систем забезпечення параметрів мікроклімату приміщень з використанням поновлюваних джерел енергії та енергоефективності в будівлях.

Пререквізити дисципліни – «Будівельна теплофізика», «Опалення», «Вентиляція», «Аеродинаміка вентиляції», «Кондиціонування».

Постреквізити дисципліни – «Сучасні ресурсозберігаючі технології в системах цивільної інженерії», «Модернізація, реконструкція та ремонтно-відновлювальні роботи в будівництві та цивільній інженерії», «Ресурсо- та енергозберігаючі технології в системах ТГПВК»

Компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- навички здійснення безпечної діяльності;
- прагнення до збереження навколишнього середовища.
- знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в галузі будівництва і архітектури;
- уміння оцінювати техніко-економічні показники проекту з урахуванням впливу організаційно-технологічних факторів;
- уміння ідентифікувати, класифікувати та описувати роботи, пов'язані з проектуванням, монтажем та експлуатацією будівель та споруд шляхом використання аналітичних методів і методів моделювання;
- уміння створювати продукти за спеціальністю з урахуванням усіх аспектів поставленої задачі, включаючи створення, просування, реалізацію та удосконалення;
- здатність самостійно обґрунтовувати та вибирати технологічні рішення в цивільній інженерії, використовуючи сучасні методи технології та організації праці.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- володіння достатніми знаннями в галузях суміжних з дисциплінами спеціальності, що дасть можливість критично аналізувати ситуацію та визначати ключові тенденції розвитку галузі;

- отримання знань для організації комунікаційної взаємодії та вирішення конфліктних ситуацій у процесі формування та реалізації послуг з проектування, монтажу та експлуатації будівель та споруд, за допомогою сучасних інформаційних, комунікаційних та інноваційних технологій;

- розуміння інструментів та стратегій, що мають відношення до діагностування та аналізу стану розвитку послуг з проектування, монтажу та експлуатації будівель та споруд на рівні, що дозволить працевлаштування за фахом, здатність ефективно використовувати на практиці теоретичні знання при формуванні та реалізації послуг з проектування, монтажу та експлуатації будівель та споруд;

- знання основ професійно орієнтованих дисциплін спеціальності: інженерні мережі та споруди, наукові дослідження в теплогазопостачанні, вентиляції та кондиціонуванні, професійна та цивільна безпека, інтелектуальна власність, іноземна мова за професійним спрямуванням, економічна оцінка інноваційних технологій та проектних рішень у будівництві та цивільній інженерії, економіка і управління підприємством;

- поглибленні знання: проектування та реконструкція інженерних мереж та споруд, розробка нових технологій та нових систем теплогазопостачання, вентиляції та кондиціонування, захист повітряного та водного середовища.

вміти:

- системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей в сфері послуг з проектування, монтажу та експлуатації систем теплогазопостачання, вентиляції та кондиціонування;

- застосовувати знання технічних характеристик, технологічних особливостей формування та реалізації продукту в спеціальності.

- здійснювати пошук інформації в різних джерелах для вирішення задач в галузі послуг з проектування, монтажу та експлуатації систем теплогазопостачання, вентиляції та кондиціонування;

- ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди;

- вміння спілкуватись,

- включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовами (англійською, німецькою, французькою);

- здатність використання різноманітних методів, зокрема сучасних інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях;

- здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань;

- здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

Методи навчання – практичний (досліди, вправи, навчально-продуктивна праця), наочний (ілюстрації, демонстрації, спостереження учнів), словесний (пояснення, роз'яснення, розповідь, бесіда), робота з книгою (читання, вивчення, реферування, шидкий огляд, цитування, виклад, складання плану, конспектування, інструктаж, лекція, дискусія, диспут).

Форми навчання – індивідуальна, групова, фронтальна, колективна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Сучасне обладнання систем опалення, вентиляції та кондиціонування					
Тема 1. Тепловий контур пасивних будинків. Загальні принципи конструювання	5	2			3
Тема 2. Тепловий контур пасивних будинків. Зовнішні стіни. Покриття та перекриття	5	2			3

Тема 3. Тепловий контур пасивних будинків. Світлопрозорі конструкції. Підвищення теплотехнічної однорідності елементів зовнішніх огорожувальних конструкцій	8	4			4
Тема 4. Опалення пасивних будинків. Загальні принципи конструювання	8	4			4
Тема 5. Пасивні системи сонячного опалення	6	2			4
Тема 6. Теплопостачання і вентиляція пасивних будинків. Загальні принципи конструювання.	6	2			4
Тема 7. Сонячні колектори систем теплопостачання	10	4	2		4
Тема 8. Припливно-витяжна система вентиляції	10	4	2		4
Тема 9. Повітроелектрогенератори для пасивних будинків	10	4	2		4
Тема 10. Фотоелектричні батареї	7	2	2		3
Разом за змістовим модулем 1	75	30	8		37
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	105	30	8		67

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тепловий контур пасивних будинків. Загальні принципи конструювання	2
2	Тепловий контур пасивних будинків. Зовнішні стіни. Покриття та перекриття	2
3-4	Тепловий контур пасивних будинків. Світлопрозорі конструкції. Підвищення теплотехнічної однорідності елементів зовнішніх огорожувальних конструкцій	4
5-6	Опалення пасивних будинків. Загальні принципи конструювання	4
7	Пасивні системи сонячного опалення	2
8	Теплопостачання і вентиляція пасивних будинків. Загальні принципи конструювання.	2
9-10	Сонячні колектори систем теплопостачання	4
11-12	Припливно-витяжна система вентиляції	4
13-14	Повітроелектрогенератори для пасивних будинків	4
15	Фотоелектричні батареї	2
	Всього:	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1, 2	Розрахунок сонячних колекторів систем теплопостачання пасивних будинків.	4
3, 4	Визначення основних характеристик ПЕУ	4
	Всього:	8

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	10
	підготовка до контрольних заходів	10
	виконання курсового проекту або роботи	-
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: - конвекторне та радіаторне опалення; - підлогове та плінтусне опалення; - електричне та повітряне опалення; - теплопостачання систем опалення та гарячого теплопостачання пасивних будинків	17
	підготовка до екзамену	30
	Всього:	67

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усний та письмовий контроль

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Сучасне обладнання систем опалення, вентиляції та кондиціонування

Максимальна оцінка за змістовий модуль 100 балів.

Оцінка поточного контролю складається з:

- присутності студента на лекціях – максимальна кількість – $15 \times 2 = 30$ балів;
- присутності студента на практичних заняттях – максимальна кількість – $4 \times 2 = 8$ балів;
- контрольної роботи (2 теоретичних запитання, кожне з яких оцінюється по 31 балу) – максимальна кількість - 62 баліи.

Оцінювання контрольної роботи:

27-31- якщо відповіді студента на питання грамотні та обґрунтовані; студент вільно, впевнено володіє навчальним матеріалом;

22-26 - якщо відповіді студента демонструють володіння навчальним матеріалом, на питання відповів правильно, але потребує уточнень окремих положень; схеми та формули мають не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація;

16-21 - якщо відповіді студента розкривають суть питання, але він припускається неточностей і помилок;

7-15 - якщо відповіді студента демонструють часткове володіння матеріалом, але він не може дати пояснень щодо виконаної роботи, відповіді не повністю розкривають суть питання, допущені грубі помилки;

1-6 - студент важко розуміє або зовсім не розуміє значення питань;

0 - повна відсутність відповіді.

Присутність студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент був присутнім, але неактивно працював – 1 бал, якщо студент не був присутнім – 0 балів.

Оцінювання екзамену

До складання екзамену допускаються студенти, які повністю виконали навчальний план.

Оцінювання екзамену здійснюється за 100-бальною системою і складається із суми балів, отриманих за відповідь на два теоретичних питання та одне практичне завдання.

Максимальна сума за відповідь на одне теоретичне питання – 33 балів, за практичне завдання – 34 балів.

Бали за відповідь на екзаменаційні питання нараховуються за:

- повна відповідь на питання або незначні помилки – 30-33 бали (теоретичне питання) – 30-34 бали (практичне питання);
- відповідь на питання, коли хід рішення прийнятий правильний, але присутні незначні помилки – 25-29 бали;
- відповідь на питання, коли не до кінця розкрито питання – 20-24 балів;
- відповідь на питання, коли присутні значні похибки – 15-19 балів;
- відповідь на питання, коли воно по суті не було розкрито і були присутні грубі помилки – 0-14 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як оцінка за екзамен.

Порядок зарахування пропущених занять

Відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою. Реферат оформлюється у вигляді презентації. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача. Відпрацювання пропущеного практичного заняття здійснюється шляхом розв'язання і захисту задачі відповідно до графіку консультацій викладача.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Даффи, Д. Основы солнечной теплоэнергетики / Д. Даффи, У. Бекман. – Долгопрудный: Издательский дом «Интеллект», 2013. – 888 с.
2. Кононович Ю. В. Тепловой режим зданий массовой застройки / Ю. В. Кононович. – Москва : Стройиздат, 1986. – 158 с.
3. Богословский В.Н. Тепловой режим здания. Стройиздат., М., 1979.
4. ДБН В.2.6-31:2006 Теплова ізоляція будівель. Київ, 2006.
5. ДСТУ – Н Б В.1.2.-27:2010. Будівельна кліматологія. Київ, 2011.
6. Елистратов, В.В. Использование возобновляемой энергии / В.В. Елистратов. СПб.: Изд-во Политехн. ун-та, 2008. – 224 с.
7. ДБН В.2.5-67:2013. Опалення, вентиляція та кондиціонування. Київ, 2013.
8. Инструкция по проектированию. Основные сведения о тепловых насосах. – М.: Viessmann, 2010. – 20 с.
9. Каменев, П.Н. Вентиляция / П.Н. Каменев, Е.И. Тертичник. – М.: Издательство Ассоциации строительных вузов, 2011. – 632 с.

Допоміжна

1. Авезов, Р.Р. Системы солнечного тепло- и хладоснабжения / Р.Р. Авезов, М.А. Барский-Зорин, И.М. Васильев и др.; Под ред. Э.В. Сарнацкого и С.А. Чистовича. – М.: Стройиздат, 1990. – 328 с.: ил.
2. Германович, В. Альтернативные источники энергии. Практические конструкции по использованию энергии ветра, солнца, воды, земли, биомассы / В. Германович, А. Турулин. – СПб.: Наука и техника, 2011. – 320 с.
3. Лосюк, Ю.А. Нетрадиционные источники энергии / Ю.А. Лосюк, В.В. Кузьмич. – Минск: УП «Технопринт», 2005. – 234 с.
4. Мирам, А.О. Техническая термодинамика. Тепломассообмен / А.О. Мирам, В.А. Павленко. – М.: Издательство АСВ, 2011. – 352 с.
5. Отопление и охлаждение помещения поверхностью пола, стен и потолка. – М.: – Вена: Герц Арматурен ГмБх, 2010. – 56 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. <http://abok.ru/>
2. Byggeforskserien [Электронный ресурс] // SINTEF Byggeforsk Kunnskapssystemer. URL: <https://bks.byggeforsk.no/DrillDown.aspx?sectionId=2&portalMenuId=0&nodeId=http://info-build.com.ua/>
3. E-126 EP8 [Электронный ресурс] / Enercon. Energy for the World. URL: <http://www.enercon.de> (дата обращения: 12.08.2015).
4. Hausbaudämmung mit Strohballen [Электронный ресурс] // BAUWOHNWELT. URL: <http://www.bauwohnmwelt.at/bauen-und-wohnen/renovieren/innenausbau/hausbaudämmung-mit-strohballen/>
5. Schneller dämmen im Großformat [Электронный ресурс] // VARIOTEC. URL: <http://variotec-presse.de/hp1456/Schneller-daemmen-im-Grossformat.htm>

Розробник

_____ (підпис)

(І. О. Колесник)

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

(В. О. Петренко)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
опалення, вентиляції та якості повітряного середовища
Протокол від « 15 » 10 2019 року № 5